

Kunnskapsdepartementet
Att. Universitets- og høyskoleavdelingen
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Museumshøringen - NTNUs høringsuttalelse

I Generelle kommentarer

NTNU slutter seg i det store og hele til museumsutvalgets anbefalinger om samlingsforvaltning, formidling og forskning.

Organisering av universitetsmuseene som randsoneraktivitet, slik et delt utvalg går inn for, vil imidlertid være å bevege seg i feil retning. Snarere bør museene integreres sterkere i universitetets virksomhet og brukes som strategiske verktøy i universitetets forskningsformidling og samfunnskontakt. Denne oppfatningen gjenspeiles i NTNUs strategi mot 2020 der Vitenskapsmuseets kompetanse og samlinger spesielt framheves som en ressurs i arbeidet for å styrke interessen for naturvitenskap og teknologi.

II Kommentarer til enkeltforslag

1.2 Samlinger og samlingsforvaltning

Som Riksrevisjonen påpekte, hadde universitetsmuseene kommet på etterslep i forvaltningen av samlingene og tilgjengeliggjøring av disse. Det er som det framgår av utvalgets utredning igangsatt et systematisk arbeid for å rette opp dette. Vi har derfor tro på at utvalgets anbefalinger vil kunne realiseres innen rimelig tid.

I digitaliseringsprosjektet ble registrering prioritert i første omgang. Det var nødvendig, men som våre studenter påpeker, må det nå gjøres en større innsats for å øke brukervennligheten til de digitale systemene.

1.3 Formidling

Vi slutter oss til utvalgets anbefaling om at det er stort behov for å fornye basisutstillingene ved universitetsmuseene og å utvikle felles utstillingsprosjekter i samarbeid med andre institusjoner. Utredningen legger særlig vekt på samarbeidet mellom museer som ledd i museumsreformen. Det er utvilsomt riktig. Men vi mener at det også bør stimuleres til samarbeid *mellom universitetets øvrige*

Postadresse

7491 Trondheim

Org.nr. 974 767 880E-post:
postmottak@adm.ntnu.no
<http://www.ntnu.no>**Besøksadresse**

Høgskoleringen 1

Telefon

+47 73 59 80 70

Telefaks

+47 73 59 80 50

SaksbehandlerKristin Wergeland
Brekke

Tlf: +47 73 55 02 52

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

fagmiljøer og universitetsmuseene. Det vil kunne gi faglig grunnlag for nye samfunnsaktuelle utstillinger som favner bredere i tid og tematikk enn det universitetsmuseene kan få til i dag alene. Ved å integrere universitetsmuseene i universitetets samlede formidlingsstrategi, styrkes museenes relevans for vertsinstitusjonen, samtidig som man styrker museenes rolle som samfunnsinstitusjon. Konkret ser vi for oss at universitetsmuseenes arealer og profesjonelle formidlingsenheter i større grad tas i bruk som en fellesressurs for universitetet, og at det utvikles tettere samarbeid mellom museets formidlingsenheter og universitetenes informasjonsavdelinger/formidlingsprosjekter.

NTNU har særlig forutsetninger for å bidra til å øke kunnskap om og interesse for naturvitenskap og teknologi i samfunnet. Universitetet er involvert i utvikling av *pedagogiske tilbud og læringsressurser for naturvitenskap og teknologi.* NTNU er vertsinstitusjon for de nasjonale kompetansesentrene i matematikk og teknologi/real-fag. Samtidig ser vi at det vil være verdifullt å også ta i bruk museenes samlinger og fagkompetanse i dette arbeidet slik utvalget foreslår. Utvikling av digitale læringsressurser, møter utvilsomt de unges interesse. Nettbasert formidling vil dessuten gjøre museenes samlinger og kompetanse tilgjengelig også for de som ikke er bosatt nær universitetsbyene.

Vi ser også behov for å styrke *formidlingskompetansen* ved museene slik utvalget anbefaler. Det er behov for en profesjonalisering på dette området og en styrking av utdanningstilbudet i museumsformidling. NTNU har nedsatt et utvalg for å vurdere innholdet i arkeologi og kulturminneforvaltning der også formidling vil inngå. Det er naturlig å bygge videre på kurstilbud innen museums- og forskningsformidling som allerede gis i dag innenfor arkeologiutdanningen, det tverrfaglige studieprogrammet i kulturminneforvaltning og fra NTNUs informasjonsavdeling. Gjennom tverrfaglig samarbeid har NTNU faglige forutsetninger for å bli et ledende miljø innenfor forskning på og undervisning i formidling av kulturminneforvaltning i bred forstand.

1.4 Forskning og utviklingsarbeid

Vi slutter oss til utvalgets anbefalinger om å styrke forskningsledelsen ved universitetsmuseene. Se dessuten pkt. 1.5.

1.5 Kulturminneforvaltning og naturforvaltning

Det er som utvalget påpeker behov for å konsentrere forskningsinnsatsen til museets kjerneområder og utvikle strategier for prioritering av innsats. For eksempel må hvilke typer forvaltningsgravinger som skal prioriteres, vurderes i forhold til forskningsbehovene. Det er dessuten behov for å utvikle *ikke intrusive letemetoder*, dvs. teknologi som gjør det mulig å lete uten å grave. Her har NTNU et fortrinn. Arkeologene prøver for eksempel ut scannermetoder som er kjent fra teknologimiljøet på helt andre anvendelsesområder.

NTNU er også vertsinstitusjon for den nasjonale Artsdatabanken og særlig Vitenskapsmuseet har en lang tradisjon i å bidra til en kunnskapsbasert naturforvaltning.

1.6 Organisering og økonomi

Organiseringen av universitetsmuseene har stor betydning for vertsinstitusjonene. I NTNUs strategiske tenkning er universitetsmuseet en viktig formidlingsarena for universitetet. Museet ivaretar dessuten sentrale fagområder for universitet innenfor kultur- og naturvitenskap. Da er det

samtidig en forutsetning at universitetet har mulighet til å *styre virksomheten*. I dag skjer det gjennom *styringsdialogen* med universitetets ledelse. En del av museumsutvalget går inn for at universitetsmuseene organiseres som randsoneinstitusjoner. Ulike organisasjonsformer er selvsagt mulig, men stiftelsesformen er mest brukt for denne type virksomhet. Det er vår erfaring at organisering som stiftelse gir liten styringsmulighet. *Faglig nærhet* er ikke en forutsetning, men gjør det lettere å få til tverrfaglig samarbeid og trekke nytte av den kompetanse som finnes ved universitetet (jfr. eksempelet om letemetoder). Ved NTNU er biologiundervisningen til dels delt mellom Institutt for biologi og Vitenskapsmuseet. Museet har ansvar for å utdanne taksonomer, dvs. sine egne framtidige spesialister. Dagens organisering av universitetsmuseene muliggjør en slik arbeidsdeling. Ut fra et strategisk perspektiv, av styringshensyn og av faglige hensyn, er det derfor ikke ønskelig å organisere universitetsmuseet som randsonevirksomhet.

Vi ser i likhet med utvalget, klart gevinster ved tettere samarbeid mellom museene i Norge. Men for Vitenskapsmuseets del ser vi ikke behov for konsolidering i form av sammenslåing med andre regionale museer. Innenfor kulturfagene er det allerede et visst samarbeid mellom museene i regionen. På *teknologiområdet* ser vi muligheter til å styrke formidlingen dersom man fikk utviklet et nettverkssamarbeid mellom Teknisk museum, industrimuseene, vitensentrene og NTNU. På sikt er det dessuten ønskelig å samle Vitenskapsmuseet og Vitensenteret på Kalvskinnet.

III Eventuelle andre kommentarer

Insentivstrukturen i høyere utdanning har så langt fokusert på undervisnings- og forskningsaktivitet. En formidlingskomponent er på trappene. Det er viktig at denne bidrar til å fremme forskningsbasert formidling i form av utstillinger og læringsmateriell, slik utvalget påpeker.

Det brukes som argument for randsoneorganisering, at forsknings- og formidlingsaktiviteten ved museene er vesentlig forskjellig fra instituttene. Vi deler ikke denne oppfatningen. Museets forskningsvirksomhet må holde samme akademiske nivå som ved universitets øvrige virksomhet. Det må stilles samme krav til merittering. Men det er riktig at museenes forskere tradisjonelt har vært dyktigere enn sine andre universitetskolleger til å publisere almenvitenskapelige artikler. Vi regner med at dette vil gi større uttelling i den nye formidlingskomponenten.

Med hilsen

Torbjørn Digernes
Rektor

Per Kjøl
Organisasjonsdirektør